

Innst. O. nr. 8.

(1998-99)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om lov om endringer i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd.

Ot.prp. nr. 62 (1997-98)

Til Odelstinget.

SAMMENDRAG

Barne- og familiedepartementet legger i proposisjonen fram forslag til enkelte endringer i folketrygdlovens kapittel 14 om ytelser ved fødsel og adopsjon. Endringene omfatter bl.a. følgende:

- fjerning av kravet om at far må ha vært i arbeid de to siste ukene umiddelbart før hans stønadperiode tar til
- innføring av rett til fødsels- og adopsjonspenger for personer som er i et arbeidsliknende forhold og som mottar lønn fra arbeidsgiver
- harmonisering av reglene for rett til fødselspenger og adopsjonspenger.

Departementet foreslår i tillegg enkelte lovendringer for å få et mer ryddig og oversiktlig regelverk.

Departementet har dessuten vurdert å fremme forslag om å innføre et tredje kompensasjonsnivå i fødsels- og adopsjonspengeordningen; 60 pst. lønnskompensasjon i 70 uker. Dette ble varslet i statsbudsjettet for 1998. Forslaget ble i august 1997 sendt på høring til arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner, Barneombudet, Ligestillingsombudet m.fl. Det fremkom ulike syn på forslaget i høringsrunden. Bl.a. mente en rekke høringsinstanser at dette vil få uheldige likestillingskonsekvenser, svekke kvinners posisjon på arbeidsmarkedet og ha en uheldig effekt på fedres permisjonsuttak. Andre høringsinstanser var positive til å innføre et nytt kompensasjonsnivå. Når forslaget ikke fremmes i denne omgangen, er det først og fremst på grunn av forslaget om å innføre kontantstøtte til småbarnsforeldre. Etter departementets vurdering vil kontantstøtte langt på vei dekke det samme behovet som 60 pst.-alternativet var ment å dekke; muligheten til å være hjemme med stønad etter at barnet har fylt ett år. Departementet vil vurdere behovet for et nytt kompensasjonsnivå i fødsels- og adopsjonspengeordningen etter at kontantstøtteordningen har virket en tid.

I statsbudsjettet for 1998 varslet departementet også en endring av beregningsreglene for fødsels- og adopsjonspenger. Etter en nærmere vurdering har departementet kommet til at konsekvensene av et slikt forslag bør utredes nærmere før det eventuelt fremmes.

Fjerning av regelen om at faren må ha vært i arbeid de to siste ukene umiddelbart før hans stønadperiode tar til

I folketrygdlovens § 14-4 tredje ledd heter det følgende om farens rett til fødselspenger:

«For at faren skal ha rett til fødselspenger, må både han og moren fylle vilkårene i første ledd. På det tidspunktet farens permisjon tar til, må han dessuten fylle vilkårene for rett til sykepenger og ha vært i arbeid i minst de siste to ukene.»

Departementet er ikke kjent med at det er et utbredt problem at fedre mister retten til fødselspenger som følge av bestemmelsen om at han må være sykepengedeckret de siste to ukene før hans permisjon starter, men det er vanskelig å finne begrunnelser for å opprettholde en slik bestemmelse.

Det vises også til at Fedreutvalget i NOU 1995:27 Pappa kom hjem, anbefaler at bestemmelsen om at faren må være sykepengedeckret, fjernes.

Departementet foreslår å oppheve folketrygdloven § 14-4 tredje ledd andre punktum.

Innføring av rett til fødsels- og adopsjonspenger til personer som er i arbeidsliknende forhold og som mottar lønn fra arbeidsgiver

De generelle vilkårene for rett til fødselspenger framgår av folketrygdloven § 14-4:

«Ved fødsel ytes det fødselspenger til barnets mor dersom hun har vært yrkesaktiv med pensjonsgivende inntekt (§ 3-15) i minst seks av de siste ti månedene

før fødselen. Den pensjonsgivende inntekten må på årsbasis svare til minst halvparten av grunnbeløpet.

Likestilt med yrkesaktivitet er tidsrom da det er gitt en ytelse til livsopphold i form av dagpenger under arbeidsløshet etter kapittel 4, sykepenger etter kapittel 8, eller stønad ved barns sykdom m.m., svangerskapspenger eller adopsjonspenger etter kapitlet her.»

Personer som mottar lønn fra arbeidsgiver under utdanningspermisjon

Departementet foreslår at folketrygdloven §§ 14-4 og 14-14 endres slik at personer som oppebærer lønn fra arbeidsgiver mens de har permisjon for å etter- og videreutdanne seg, gis rett til fødsels- og adopsjonspenger. Det må imidlertid være et vilkår at ytelsen fra arbeidsgiver er pensjonsgivende inntekt. Dersom dette vilkåret er oppfylt, vil dermed lønnet utdanningspermisjon sidestilles med yrkesaktivitet slik at ytelsen gir opptjeningsrett til fødsels- og adopsjonspenger.

Personer som mottar løpende etterlønn, ventelønn eller vartpenger

Personer som mottar løpende etterlønn, ventelønn eller vartpenger regnes ikke som yrkesaktive og fyller således ikke vilkårene for rett til fødsels- og adopsjonspenger.

Departementet foreslår at ventelønn etter tjenestemannsloven, vartpenger etter lov om Statens Pensjonskasse og ordninger med løpende etterlønn fra tidligere arbeidsgiver, sidestilles med dagpenger under arbeidsledighet slik at disse ytelsene gir opptjeningsrett til fødsels- og adopsjonspenger. Endringene foreslås innarbeidet i folketrygdloven §§ 14-4 og 14-14 som nye henholdsvis tredje og femte ledd.

Når det gjelder etterlønn, ønsker departementet å gjøre et skille mellom ordninger med etterlønn som er en engangsutbetaling og ordninger der det gis lønn over noen måneder etter at et arbeidsforhold er avsluttet. Departementet antar at ordninger som omtales som «fallskjermer», er engangsutbetalinger. Slike engangsutbetalinger bør ikke inngå i et beregningsgrunnlag for fødsels- og adopsjonspenger.

Personer som avtjener verneplikt

Personer som avtjener verneplikt opptjener ikke rett til fødsels- og adopsjonspenger.

Departementet har vurdert hvorvidt det bør åpnes for at menn som avtjener verneplikt bør få en generell rett til fødsels- og adopsjonspenger. Dette vil innebære at tjenesten sidestilles med yrkesaktivitet og at tjenestetillegget utgjør beregningsgrunnlaget. Departementet anbefaler imidlertid at dette utstår til spørsmålet om fedres opptjeningsrett til fødselspenger skal vurderes på en bredere basis.

Harmonisering av reglene for rett til fødselspenger og adopsjonspenger

Adoptivmor får selvstendig opptjeningsrett til adopsjonspenger

Departementet foreslår å endre folketrygdloven § 14-14 tredje ledd slik at det er tilstrekkelig at adoptivmoren fyller vilkårene for opptjening for at retten til adopsjonspenger skal utløses. Dette vil bety at kvinner vil få bedre rettigheter enn i dag. Menns rettigheter vil i praksis ikke bli endret. Menn vil som i dag ha en avledet rett til adopsjonspenger, tilsvarende menns rett til fødselspenger. Dette vil imidlertid nødvendiggjøre en endring også i folketrygdloven § 14-18 om den obligatoriske kvoten som er forbeholdt hver av foreldrene. Dersom det skal være tilstrekkelig at adoptivmoren har opptjent rett, kan ikke begge foreldrene pålegges å ta ut minst fire uker av stønadsperioden. Adoptivfaren har ikke nødvendigvis opptjent rett til adopsjonspenger.

Adoptivbarnet dør i stønadsperioden

Dersom et adoptert barn dør mens foreldrene mottar adopsjonspenger, vil ikke foreldrene ha rett til å opprettholde stønaden i inntil seks uker slik foreldre som mottar fødselspenger har rett til i en tilsvarende situasjon. Departementet kan ikke se at det er noen grunn til å opprettholde en slik ulikhet i regelverket. Det foreslås derfor inntatt et nytt sjettede ledd i folketrygdloven § 14-16 om at det kan ytes stønad i inntil seks uker av den gjenværende stønadsperioden dersom et barn dør under adopsjonspengeperioden.

Adoptivmoren dør i stønadsperioden

Det fremgår av folketrygdloven § 14-9 femte ledd første punktum at faren overtar retten til fødselspenger for den gjenværende del av stønadsperioden dersom moren dør. Faren har i så fall rett til fødselspenger selv om moren ikke hadde rett til fødselspenger.

Som ledd i harmoniseringen av regelverket for fødsels- og adopsjonspenger, foreslår departementet at det innføres en tilsvarende bestemmelse i folketrygdloven § 14-17. Adoptivfaren vil etter forslaget få rett til adopsjonspenger for den gjenværende del av stønadsperioden dersom adoptivmoren dør. Retten vil gjelde selv om moren ikke hadde rett til adopsjonspenger, men det må være en forutsetning at adoptivfaren fyller vilkårene for opptjening.

Forslag om å endre skjæringstidspunktet for opptjening av fødsels- og adopsjonspenger

Departementet foreslår en endring i folketrygdloven §§ 14-4 og 14-14 slik at opptjeningstiden for kvinner og menn knyttes opp mot det tidspunktet da stønadsperioden tar til istedenfor til fødselstidspunktet. Begrunnelsen er at man vil sikre seg at stønads-mottakeren oppfyller kravene til opptjeningstid på det tidspunktet stønadsperioden starter. Kvinnen må etter

forslaget ha vært yrkesaktiv i minst seks av de siste ti månedene før stønadperioden tar til. Stønadperioden tar til tidligst 12 uker og senest 3 uker før fødselen. Kvinnen vil dermed ikke kunne opptjene rett til fødselspenger ved å arbeide de 3 siste ukene før fødselen. For mannen vil den foreslåtte endringen innebære at stønadsretten kan tjenes opp helt frem til det tidspunktet da hans del av stønadperioden starter.

Forholdet mellom sykepenger og fødsels- eller adopsjonspenger i stønadperioden

§§ 14-11 og 14-19 foreslås opphevet. Konsekvensen blir at det som hovedregel tilstås fødselspenger eller adopsjonspenger i hele stønadperioden, også ved sykdom. Dette vil gi en langt større grad av ryddighet, slik at like tilfeller behandles likt.

For å klargjøre forholdet til sykepenger i situasjoner der stønadperioden blir utsatt eller der faren eller den andre av adoptivforeldrene overtar retten til fødsels- eller adopsjonspenger, foreslås det presiseringer i §§ 14-7 femte ledd, 14-9 andre ledd, 14-16 fjerde ledd og 14-17 nytt tredje ledd, slik at det klart fremgår at det vil bli utbetalt sykepenger så lenge sykdommen eller institusjonsoppholdet varer.

Det foreslås også at bestemmelsen i folketrygdloven § 14-7 femte ledd om utsettelse av stønadperioden på grunn av sykdom gjøres kjønnsnøytral ved at den viser til «den som mottar fødselspenger» istedenfor til «moren». Bestemmelsen fortolkes slik at den også gjelder dersom faren er innlagt i helseinstitusjon eller dersom han i andre særlige tilfeller er for syk til å ta seg av barnet i den perioden han mottar fødselspenger.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Fjerning av bestemmelsen om at faren må ha vært i arbeid i minst de to siste ukene før hans permisjon tar til (jf. punkt 2), er i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 3 (1997-98) anslått til å gi en merkostnad på 0,5 mill. kroner på årsbasis.

Kostnadene ved å endre regelverket om at tidsrom med lønn fra arbeidsgiver under permisjon i forbindelse med videre- eller etterutdanning, ventelønn eller løpende etterlønn skal likestilles med yrkesaktivitet og følgelig gi opptjeningsrett til fødselspenger, er beregnet til 3,5 mill. kroner for 1998, basert på ikrafttredelse 1. juli 1998. Helårsvirkningen er anslått til 7 mill. kroner. Det er da tatt hensyn til at forslaget vil medføre en mindre innsparing når det gjelder utbetaling av engangsstønad.

Kostnadene forbundet med forslaget om å gi adoptivforeldre rett til adopsjonspenger i situasjoner der bare adoptivmoren har opptjent rett (jf. punkt 4), er på årsbasis anslått til 0,5 mill. kroner.

Forslaget om at det kan ytes adopsjonspenger i opptil 6 uker dersom barnet dør i stønadperioden og forslaget om at adoptivfaren får rett til adopsjonspen-

ger for den gjenværende del av stønadperioden dersom adoptivmoren dør vil berøre så få tilfeller at forslagene ikke kan sies å ha budsjettmessige konsekvenser.

Forslaget om å oppheve bestemmelsen om at sykepenger skal erstatte fødsels- eller adopsjonspenger ved arbeidsuførhet i stønadperioden vil kunne innebære visse budsjettmessige konsekvenser.

Forslaget om å endre skjæringstidspunktet for opptjening av fødsels- og adopsjonspenger antas ikke å få budsjettmessige konsekvenser.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til at forslagene til endringer ble presentert i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 3 (1997-98) og at Stortinget sluttet seg til disse.

Komiteen støtter de lovendringer som proposisjon tar opp, blant annet fjerning av kravet om at far må ha vært i arbeid de to siste ukene umiddelbart før hans periode tar til. Videre er komiteen enig i at en innfører en rett til fødsels- og adopsjonspenger for personer som er i et arbeidsliknende forhold og som mottar lønn fra arbeidsgiver.

Komiteen synes videre det er positivt at det nå skjer en harmonisering for rett til fødselspenger og adopsjonspenger.

Komiteen mener foreldre og barn trenger mer tid sammen for å få en god og trygg hverdag. Det er riktig bruk av fellesskapets ressurser å gi småbarnsfamiliene bedre muligheter til å kombinere omsorg og arbeid. Midlene må brukes slik at de frigjør mest mulig tid for samvær mellom foreldre og barn.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti er ikke enig i departementets vurdering at kontantstøtten lang på vei dekker det samme behovet som 60 pst. lønnskompensasjon i 70 uker.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at for at foreldre skal få reelle valgmuligheter i valget mellom å arbeide hjemme eller ute må overføringene til barnefamiliene være nøytrale slik at alle mottar like meget støtte fra det offentlige. Støtten må være så stor at valget blir reelt, at man har anledning til å velge bort en arbeidsinntekt. Disse medlemmer mener derfor at utgifter til fødselspenger og svangerskapspermisjoner bør omfordeles likt til alle med småbarn.

Disse medlemmer vil bemerke at et slikt tiltak ville gjøre et komplisert regelverk unødvendig og

sørge for en rettferdig fordeling med et likt beløp med utgangspunkt i barnet.

Disse medlemmer ser imidlertid at dagens regelverk ikke er konsekvente og at farens rett til fødselspermisjon/kvoter ikke er likestilt med mor.

Disse medlemmer vil bemerke at Fremskrittspartiet ønsker at Folketrygden skal fungere etter forsikringsprinsippet. Dette vil gjøre unødige spekulasjoner omkring rettigheter overflødig. Betaler man premie har man også rett på ytelser. Dette innebærer at retten til fødsels- og adopsjonspenger automatisk skal tilfalle personer som er i arbeidslignende forhold og som mottar lønn fra arbeidsgiver.

Disse medlemmer ser på harmoniseringen av reglene for rett til fødselspenger og adopsjonspenger som fjerning av ulikheter i dagens regelverk.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til lovendringer som gir like ytelser til småbarnsforeldre ved fødsel og adopsjon, uavhengig av inntektsforhold og yrkesaktivitet.»

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til lovendringer som gir like ytelser til småbarnsforeldre ved fødsel og adopsjon, uavhengig av inntektsforhold og yrkesaktivitet.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og vil råde Odelstinget til å gjøre følgende

vedtak til lov:

om endringer i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd.

I.

I lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 14-4 første til fjerde ledd skal lyde:

Ved fødsel ytes det fødselspenger til barnets mor dersom hun har vært yrkesaktiv med pensjonsgivende inntekt (§ 3-15) i minst seks av de siste ti månedene

før stønadsperioden tar til, se § 14-8 første ledd. Den pensjonsgivende inntekten må på årsbasis svare til minst halvparten av grunnbeløpet.

Likestilt med yrkesaktivitet er tidsrom da det er gitt en ytelse til livsopphold i form av dagpenger under arbeidsløshet etter kapittel 4, sykepenger etter kapittel 8 eller stønad ved barns sykdom m.m. etter kapittel 9, eller enten fødselspenger, svangerskapsenger eller adopsjonspenger etter kapitlet her.

Likestilt med yrkesaktivitet er også tidsrom med

- a) lønn fra arbeidsgiver under permisjon i forbindelse med videre- og etterutdanning,*
- b) ventelønn etter lov av 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6,*
- c) vartpenger etter lov av 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse § 24 tredje ledd,*
- d) løpende etterlønn fra arbeidsgiver.*

For at faren skal ha rett til fødselspenger, må moren fylle vilkårene i første ledd. I tillegg må faren ha vært yrkesaktiv med pensjonsgivende inntekt i minst seks av de siste ti månedene før hans del av stønadsperioden tar til. Den pensjonsgivende inntekten må på årsbasis svare til minst halvparten av grunnbeløpet.

Nåværende fjerde og femte ledd blir nye femte og sjettede ledd.

§ 14-7 femte ledd skal lyde:

Etter fødselen kan stønadsperioden utsettes også dersom den som mottar fødselspenger eller barnet er innlagt i helseinstitusjon. Stønadsperioden kan utsettes også i andre særlige tilfeller når den som mottar fødselspenger er for syk til å ta seg av barnet. I disse situasjonene ytes det sykepenger så lenge institusjonsoppholdet eller sykdomstilstanden varer.

§ 14-8 første ledd skal lyde:

Stønadsperioden regnes tidligst fra 12 uker (60 stønadsdager) før fødselen og senest fra tre uker (15 stønadsdager) før fødselen. Dette gjelder uavhengig av om moren har valgt utbetaling av fødselspenger med full dagsats eller med 80 pst. av full dagsats, se § 14-6. Stønadsperioden etter fødsel utgjør maksimalt 39 uker med full dagsats eller 49 uker med 80 pst. av full dagsats. Dersom moren tar en del av stønadsperioden i tidsrommet mellom 12 og tre uker før fødselen, blir stønadsperioden etter fødselen tilsvarende kortere.

Andre ledd oppheves. Nåværende tredje, fjerde og femte ledd, blir nye andre, tredje og fjerde ledd.

§ 14-9 andre ledd skal lyde:

Farens rett etter første ledd bokstavene c og d gjelder også i de første seks ukene etter fødselen. Når faren får utbetalt fødselspenger etter første ledd bokstavene c eller d, ytes samtidig sykepenger til moren så

lenge sykdomstilstanden eller institusjonsoppholdet varer.

§ 14-10 andre ledd skal lyde:

Når faren bare har rett til reduserte fødselspenger etter § 14-9 fjerde ledd, kan han når han skal ta ut fedrekvoten velge ureducerte fødselspenger mot at fedrekvoten blir tilsvarende forkortet. Den samlede stønadperioden blir da like mye forkortet.

§ 14-11 oppheves.

§ 14-14 tredje og femte ledd skal lyde:

Når ektefeller adopterer sammen ytes det adopsjonspenger til adoptivmoren dersom hun har vært yrkesaktiv med pensjonsgivende inntekt (§ 3-15) i minst seks av de siste ti månedene før stønadperioden tar til, se § 14-16 tredje ledd. Den pensjonsgivende inntekten må på årsbasis svare til minst halvparten av grunnbeløpet.

Likestilt med yrkesaktivitet er også tidsrom med

- lønn fra arbeidsgiver under permisjon i forbindelse med videre- og etterutdanning,
- ventelønn etter lov av 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6,
- vartpenger etter lov av 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse § 24 tredje ledd,
- løpende etterlønn fra arbeidsgiver.

Nåværende femte og sjette ledd blir nytt sjuende og åttende ledd.

§ 14-14 sjette ledd skal lyde:

For at adoptivfaren skal ha rett til adopsjonspenger, må adoptivmoren fylle vilkårene i tredje ledd. I tillegg må adoptivfaren ha vært yrkesaktiv med pensjonsgivende inntekt i minst seks av de siste ti månedene før hans del av stønadperioden tar til. Den pensjonsgivende inntekten må på årsbasis svare til minst halvparten av grunnbeløpet.

Nåværende femte ledd blir nytt sjuende ledd og skal lyde:

Det er et vilkår for rett til adopsjonspenger at vedkommende har omsorgen for barnet og ikke er i arbeid. Ved delvis fravær fra arbeidet ytes det graderte adopsjonspenger, se også §§ 14-21 til 14-29.

Nåværende sjette ledd blir nytt åttende ledd.

§ 14-16 fjerde ledd skal lyde:

Dersom barnet eller den av adoptivforeldrene som mottar adopsjonspenger, er innlagt i helseinstitusjon, kan den gjenværende del av stønadperioden utsettes. Stønadperioden kan utsettes også i andre særlige tilfeller når den som mottar adopsjonspenger, er for syk til å ta seg av barnet. I disse situasjonene ytes sykepenger så lenge institusjonsoppholdet eller sykdomstilstanden varer.

§ 14-16 nytt sjette ledd skal lyde:

Dersom barnet dør i stønadperioden, ytes det adopsjonspenger i opptil 30 stønadsdager (6 uker) av den gjenværende del av stønadperioden.

§ 14-17 første ledd skal lyde:

Med de begrensninger som følger av andre ledd og § 14-18, kan stønadperioden deles mellom adoptivforeldrene når begge fyller vilkårene for rett til adopsjonspenger etter § 14-14.

§ 14-17 tredje ledd skal lyde:

Når den andre av adoptivforeldrene får utbetalt adopsjonspenger etter andre ledd bokstav c eller d, ytes det samtidig sykepenger til den som har mottatt adopsjonspenger så lenge sykdomstilstanden eller institusjonsoppholdet varer.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 14-17 nytt femte ledd skal lyde:

Hvis adoptivmoren dør, har adoptivfaren rett til adopsjonspenger for den gjenværende del av stønadperioden. Dette gjelder selv om adoptivmoren ikke hadde rett til adopsjonspenger.

§ 14-18 skal lyde:

Obligatorisk kvote

Dersom begge adoptivforeldrene fyller vilkårene for rett til adopsjonspenger, er 20 stønadsdager (4 uker) av stønadperioden forbeholdt adoptivfaren (fedrekvote). Hvis adoptivfaren helt eller delvis lar være å ta ut fedrekvoten, blir stønadperioden tilsvarende kortere.

Adoptivfaren kan ta ut fedrekvoten uten hensyn til om vilkårene i § 14-17 andre ledd bokstavene a til d er oppfylt.

Fedrekvoten kan benyttes helt ut samtidig med at adoptivmoren mottar graderte adopsjonspenger på opptil 50 pst. etter § 14-14 eller etter bestemmelsene om tidskonto i §§ 14-21 til 14-29.

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd

- dersom sykdom gjør det urimelig å kreve at fedrekvoten blir benyttet,
- dersom adoptivfaren har vært arbeidsløs og begynner i arbeid i løpet av de siste seks månedene av morens permisjonstid,
- dersom adoptivfaren er arbeidstaker og i forbindelse med sitt arbeidsforhold har langvarig opphold i utlandet som gjør det vanskelig å komme hjem for å ta ut fedrekvoten,
- dersom adoptivfaren er selvstendig næringsdrivende i en mindre virksomhet, eneaksjonær e.l., og det kan godtgjøres at uttak av fedrekvoten vil medføre betydelige økonomiske problemer,
- dersom adoptivfaren har et uregelmessig arbeids-

forhold og det kan godtgjøres at uttak av *fedrekvoten* vil skape betydelige problemer i forhold til arbeidet. Yrker med skiftordninger eller sesongsvingninger gir alene ikke grunn til unntak.

For å få rett til unntak etter fjerde ledd må det godtgjøres at uttak av *fedrekvoten* vil gi urimelige utslag.

Selv om ingen av vilkårene i fjerde ledd bokstave-
ne a til e er oppfylt, kan det i helt spesielle tilfeller gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd dersom

uforutsette hendinger gjør det urimelig å kreve uttak av *fedrekvoten*.

Adoptivmoren har rett til hele stønadsperioden når faren ikke har rett til adopsjonspenger eller når det etter fjerde til sjette ledd er gjort unntak fra bestemmelsen om fedrekvoten.

§ 14-19 oppheves.

II.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 17. november 1998.

May-Helen Molvær Grimstad,

leder.

Karita Bekkemellem Orheim,

ordfører.

Grethe G. Fossum,

sekretær.